

stevige handdruk, Jaap Groen voelde hun dankbare blik als de meest waardevolle beloning, die men hem voor deze gevaarlijke, moeilijke redding op Kerstnacht kon geven. „Jullie hebt ons leven gered,” zei de kapitein van de „Suzanna”, „en dat zullen wij nooit vergeten.”

Buiten raasde de storm voort, maar in de warme, nu bijna overvolle huiskamer van de Wijckers zaten dankbare, gelukkige mensen, die samen het mooiste Kerstfeest van hun leven vierden.

De mantel voor de Koning

GREET KONINGS

„Pas op, Margreet! Je trekt het mandje haast uit m'n hand!” riep Bertil verschrikt.

„Ik kon er niets aan doen,” zei Margreet. „Ik struikelde over een steen.”

Langzaam en voorzichtig liepen ze het bergpad af. Het mandje schommelde tussen hen in. Dat mocht niet vallen. Want in dat mandje zaten de boodschappen voor Grootmoe. Die had Moeder gekocht. Ze had ook een lekker krentenbrood gebakken. En al dat heerlijk mochten Bertil en Margreet wegbrengen. Iedere Zaterdag liepen ze langs dit pad naar beneden.

Bertil en Margreet woonden in een dorpje in de bergen. Het huisje van Grootva en Grootmoe stond onderaan de grote berg. Het was een grappig, oud huisje. Het had een groot rieten dak en kleine, groenachtige ruitjes. De luiken waren vuurrood geschilderd. „Dat dak is m'n muts,” zei Grootva altijd. „En de ruitjes zijn m'n brilleglazen.” Grootva was een echte grappenmaker.

„Ik zie Grootmoe's witte muts al!” riep Bertil opeens.

„Ik ook . . . ik ook!” lachte Margreet. „Grootmoe ziet ons niet. Zullen we eens roepen? Let op, Bertil, ik tel tot drie. Eén . . . twee . . . drie!”

„Grootmoe . . . oe . . . oe!” riepen ze tegelijk.

Grootmoe hoorde het. Ze zat voor haar huisje in de zon. Ze spon de fijne schapenwol. Ze keek op en zwaaide blij naar de kinderen. Even later renden Bertil en Margreet het grasveldje over. Ze zetten de mand neer en kusten Grootmoe op haar rimpelige wangen.

„Hé daar . . . hé daar!” hoorden ze Grootva roepen. Hij tikte eens tegen z'n groene brilleglazen en wenkte.

„Joe . . . we komen!” riepen Bertil en Margreet.

Ze stormden het kamertje binnen en klommen naast Grootva op de weefbank. Ze lachten en praatten en wiebelden met hun benen. Opeens vroeg Bertil:

„Is het waar, Grootva?”

„Wat, m'n jongen?”

„Dat u een mantel voor de koning gaat weven.”

„Wie heeft je dat verteld?”

„Moeder.”

„Zo, heeft Moeder je dat verteld.”

Bertil en Margreet knikten.

„Schoenmaker Larsen heeft vorig jaar laarzen voor de koning gemaakt. Mooie, bruine laarzen,” zei Bertil.

„Ik weet het, Bertil. De koning was er erg blij mee. Hij heeft de schoenmaker een brief geschreven en hem bedankt.”

„Onze koning is vriendelijk, hè Grootva?”

„Zeker, Margreet. Maar hij is nog meer. Hij is goed voor de arme mensen. Daarom wil ik voor de koning een mooie mantel weven.”

„Heus waar, Grootva?”

„Heus waar, Bertil. En jullie moeten Grootmoe en mij helpen.”

„Wat moeten we dan doen?” vroegen ze allebei.

„Grootmoe heeft bladeren en mos nodig om de wol te verven.”

„Ik zoek bladeren en jij mos, Margreet,” besliste Bertil.

„Goed,” zei Grootva. „En als jullie flink werken, vertel ik vanavond nog meer over de mantel.”

Maar Bertil en Margreet luisterden maar half meer. Ze waren van de bank gesprongen en dansten door het kamertje.

„Haal nou eerst de manden uit het schuurtje!” riep Grootva tegen de twee druktemakers. „En neem het kleine karretje mee!”

Ze dansten achter elkaar naar buiten. Grootva moest lachen. Hij stak z'n lange, witte baard tussen z'n kiel en ging verder met z'n werk. Grootmoe bracht haar spinnewiel in het kamertje en zei:

„Ik ga met de kinderen mee, Zacharias. Zet jij om twaalf uur de soep op 't vuur?”

„Dat komt in orde, Karin,” bromde Grootva's zware stem.

Toen werd het stil in 't huisje. Alleen de weefspoel zong haar liedje. Tegen de middag zette Grootva de soep op de kachel. Hij tuurde eens door z'n groene brilleglazen en zag het drietal in de verte aankomen. Ze stapten flink door. Bertil en Margreet trokken het karretje en Grootmoe liep er achter. Een ogenblik later stonden ze voor de deur. De bladeren en het mos werden in het schuurtje gebracht.

„Kom, kinderen, handen wassen en eten,” zei Grootmoe. „Jullie zullen wel honger hebben.”

Na het eten trokken ze er dadelijk weer op uit. Ze werkten hard en kwamen tegen donker moe thuis.

„Sjonge, sjonge,” zei Grootva. „Wat een bladeren, wat een mos! Jullie hebben je best gedaan, hoor. Dat moet ik belonen met een . . . !”

„Verhaaltje!” vulde Bertil aan.

Grootva wreef eens in z'n handen en knipoogde.

Toen ze gegeten hadden, stak Grootmoe de lamp aan.

„Nou vertellen, Grootva,” bedelde Margreet.

„Vooruit, dan,” zei de oude man. „Ik weet een mooi verhaal van een kleine, witte zwaan en een boze jager.”

Muisstil zaten de twee te luisteren. Ze zuchtten, toen het vertelsel uit was. En ze wilden nog méér horen.

„Nou van de mantel, Grootva,” smeekte Bertil.

„Kan het nog, Karin?” vroeg Grootva.

„Ik geef je nog vijf minuten, Zacharias,” lachte Grootmoe.

„Goed,” zei Grootva. „Zet je oren maar eens wijd open, kinderen. Zo gauw het gaat sneeuwen, begin ik aan de mantel voor de koning. Het moet een heel mooie mantel worden. En met Kerstmis moet-ie klaar zijn. Ik wil de mantel zelf naar de koning brengen. Grootmoe gaat ook mee.”

„Ook naar de koning, Grootva?”

„Nee, m'n jongen. Grootmoe wil in de stad een paar boodschappen doen. Ik wou jullie ook meenemen, of . . .”

Maar Grootva kon niet uitspreken. De kinderen juichten en pakte Grootva om z'n hals. Ze trokken hem bijna van z'n stoel. De grote, zwarte kat, die lekker lag te slapen, schrok van al dat lawaai. Ze kroop gauw onder de kast.

„En nu naar bed,” zei Grootmoe. „Het is hoog tijd.”

De volgende dag was het Zondag. Bertil en Margreet gingen met Grootva en Grootmoe naar de kleine kerk in het bergdorp. En daarna weer naar hun eigen huis.

's Maandags, al heel vroeg, begon Grootmoe te spinnen. Ze waste de wol en hing ze in de zon te drogen. Ze kookte de bladeren en het mos in grote, ijzeren potten, stopte de wol er bij, en hing de mooi gekleurde strengen aan de drooglijn. Het najaar ging voorbij en het werd winter.

Op een dag, het was erg koud en het begon te sneeuwen, zei Grootmoe: „Nou Zacharias, de wol ligt klaar. Je kunt beginnen.”

„Goed, Karin.”

Toen Bertil en Margreet 's Zaterdags naar beneden kwamen, had Grootva al een klein stukje geweven. Ze klommen naast Grootva op de weefbank en wilden helpen. Eerst wierp Bertil de spoel tussen de draden door en daarna Margreet.

„Nu hebben jullie ook een stukje van de mantel geweven,” zei Grootva.

Grootva werkte hard. De lap werd al groter en groter. En op de laatste Zaterdag vóór

Kerstmis hing de mantel kant en klaar in het kamertje.

„O, Grootva, wat mooi! wat mooi!” riepen Bertil en Margreet toen ze binnenkwamen. Ze streken voorzichtig met hun vingers over de fijne stof.

„Wanneer gaan we nu, Grootva?” vroeg Bertil nieuwsgierig.

„Maandagmorgen vertrekken we. We krijgen de slee van de bakker.”

„Heerlijk! fijn!” riepen Bertil en Margreet.

Die Zaterdag was het al een beetje feest in het huisje met de groene ruitjes. Grootva sneed van hout een paar herders en wat schaapjes. Bertil en Margreet mochten ze kleuren. Dat was een leuk werkje.

's Middags werd het vroeg donker. Grootmoe stak de lamp op en Grootva deed de rode luikjes voor de ramen.

„Brr,” gromde hij, toen hij weer binnenkwam. „Wat een sneeuwstorm. 't Is bar koud.” Ze gingen met z'n vieren bij de kachel zitten, want Grootva zou vertellen. Hij vertelde van het Kindje van Bethlehem.

Het Kindje, dat geboren werd in een stal. Bertil en Margreet kenden het verhaal wel, maar ze wilden het graag nog eens horen.

„Dat Kindje was een Koning,” vervolgde Grootva. „Hij was de Zoon van God.” Opeens zweeg Grootva en luisterde.

„Wat is er, Zacharias?” vroeg Grootmoe.

„Ik dacht, dat er geklopt werd, Karin.”

„Dat is de wind,” meende Grootmoe. Maar even later hoorden ze alle vier duidelijk: tik! tik! tik! op de deur. Grootva stond op en deed open. De wind joeg een hoop

sneeuw naar binnen. „Mag ik me een beetje warmen?” hoorden ze iemand vragen. „Ja, zeker,” antwoordde Grootva. „Kom er maar in.” De deur ging iets verder open en op de mat stond een oude man. Och, och, wat zag die man er uit. Z'n mantel was gescheurd en wit van de sneeuw. Z'n laarzen waren stuk. En hij bibberde van de kou. „Ga maar gauw zitten,” zei Grootva. En hij schoof een stoel bij de kachel. Grootmoe gaf de vreemde een kom warme melk met suiker. Ook maakte ze een paar lekkere, dikke boterhammen voor hem klaar. Wat smulde de stakker. Het leek wel of hij in dagen niet gegeten had.

„Ik ben moe,” zei de man. „Het loopt moeilijk in de sneeuw en het is erg koud.”

„Waar moet u heen?” vroeg Grootva.

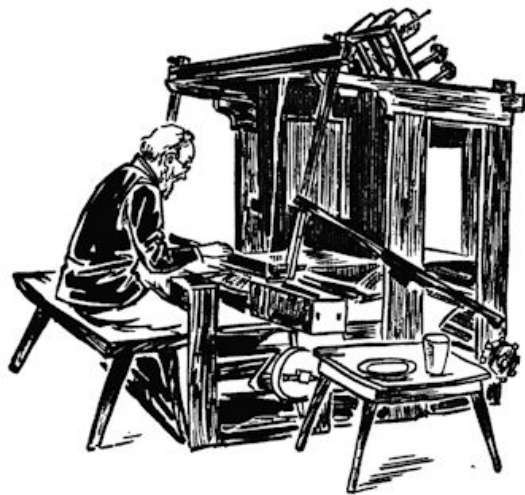
„Naar de stad, naar de koning.”

„Naar de koning?” riep Grootmoe verbaasd uit.

„Ja, zeker. Elk jaar met Kerstmis mogen de bedelaars in het paleis komen eten. De koning zelf zit tussen ons in. Hij is een echte vader voor z'n volk.”

„Grootva heeft een mantel voor de koning gemaakt,” zei Bertil. „Dáár hangt-ie.”

„Dat is een mooi, warm kledingstuk, m'n jongen. Onze koning zal er blij mee zijn. Maar,

kom, ik moet weer verder. Ik dank u voor alles."

Na het vertrek van de bedelaar bleef het stil in het kamertje. Grootva zat met gebogen hoofd bij de kachel en keek strak naar de vloer.

Opeens sprong hij op. „Karin, ik ga hem na. Ik moet het doen. De man zal doodvriezen."

Grootmoe knikte. Ze gaf Grootva z'n mantel en muts en toen...

„O, néé, Grootva!" riep Bertil.

„Nee, Grootva, nièt doen!" huilde Margreet. Maar Grootva luisterde niet. Hij rukte de deur open en stapte naar buiten.

Joei... joei! huilde de wind.

„Waarom geeft Grootva die mooie mantel nou weg?" snikte Margreet.

„Dat zal Grootva je straks wel vertellen, m'n kind."

„Nou gaan we niet naar de koning," mopperde Bertil. Hij was boos op Grootva, erg boos. Grootmoe zei niets. Ze luisterde en wachtte. Het duurde lang voor Grootva terug kwam. „Daar is hij," zei ze opeens. De deur ging open en het leek wel of er een sneeuwman binnenkwam.

„En...?" vroeg Grootmoe.

„Ik heb hem de mantel gegeven, Karin. Wat was die man gelukkig."

„Dat denk ik, Zacharias,” zei Grootmoe. Ze bracht de natte mantel en de muts naar de keuken. De kinderen keken Grootva bedrukt aan.

Grootva zag het.

„Bertil en Margreet, kom eens bij me. Jullie zijn boos op Grootva, is 't niet?”

Ze zeiden niets. Bertil keek donker en Margreet begon weer te huilen.

„Huil je nu, omdat we niet naar de stad gaan, Margreet?”

„Ja, Grootva, maar ook . . .”

„Ga verder, m'n kind.”

„Bertil en ik hebben iedereen van de mantel verteld. Nou is de mantel weg. En nu zullen alle mensen denken, dat we gejkot hebben.”

„Ah, juist. Daaraan heeft Grootva niet gedacht. Ik heb dom gedaan. Ik had die oude man maar moeten laten bevriezen.”

„Nee, Grootva,” riep Margreet.

„Wat dan, m'n kind?”

„Ik weet het niet, Grootva.”

„Woensdag is het Kerstmis, Margreet. Dan denken we aan de Heer Jezus, die op aarde kwam. Weet je wat Jezus gezegd heeft, m'n kind?”

„Nee, Grootva.”

„Wie twee mantels heeft, moet er één aan de armen geven. Ik heb een mantel. De koning heeft er misschien wel tien. Maar die vreemde had niets dan vodden. Heb ik goed gedaan, Margreet?”

„Ja, Grootva.”

„Wat zeg jij er van, Bertil?”

„Het kan me niet schelen, wat de mensen zeggen, Grootva. Het is goed, wat u deed.”

„Zo mag ik het horen,” zei Grootva blij.

„En ik ook,” glimlachte Grootmoe. „Nu krijgen jullie ieder nog een kop warme melk met suiker en dan naar bed. Want morgen komt er wéér een dag.”

De ster van Bethlehem

COR BRUIJN

Heb je wel eens gehoord, dat er vroeger heel beroemde mannen en vrouwen hebben geleefd, die nu als sterren of sterrebeelden aan de hemel staan? Niet? Toch is dat zo bijvoorbeeld gegaan met de Griekse held Perseus, met de beroemde tweelingen Castor en Pollux, met het koningspaar Cepheus en Cassiopeia en met hun dochter Andromeda.

Maar nu nog iets anders. Heb je ooit gehoord, dat er een ster van de hemel naar de aarde gekomen is om daar als bloem verder te leven? Stellig niet, denk ik. Toch is ook dat eens gebeurd, hoewel maar één enkele maal. Laat me je dit eens vertellen.

Het gaat over een bloempje, dat je misschien niet eens kent, maar ikzelf heb het vroeger wel in de omgeving van Haarlem gevonden. Het groeide en bloeide daar maar heel bescheiden op de grens van bos en weideland, de bloesems bleven dichtbij de bodem. Toch kon je wel zien, dat het een bloem van hoge komaf was en ik vond het dan ook